

Správa o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
Prijímateľ:	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
Názov projektu:	Inovujeme a vzdelávame pre prax
Kód ITMS projektu:	312011Z527
Názov pedagogického klubu:	14a Klub učiteľov ČG
Dátum stretnutia pedagogického klubu	11.1. 2021
Miesto stretnutia pedagogického klubu	Stredná priemyselná škola technická, Komenského 5, 085 42 Bardejov
Meno koordinátora pedagogického klubu	PaedDr. Zuzana Hiščárová
Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://iavpp.spsbj.sk/

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE:

Stručná anotácia

Načrtli sme problémy, ktoré majú žiaci pri hľadaní, spracovaní informácií, ich triedení a následnom vytváraní tabuliek a grafov, a taktiež problémy súvisiace s opačným procesom, naučiť sa čítať a použiť informácie uvedené v grafoch a tabuľkách. Tieto zručnosti robia našim žiakom problémy nielen v odborných predmetoch, ale aj pri maturitných testoch zo slovenského jazyka a literatúry.

Kľúčové slová

grafická gramotnosť, komunikácia, čítanie s porozumením, techniky spracovania grafov a tabuliek

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Možnosti práce žiakov s tabuľkami a grafmi a výmena pedagogických skúseností medzi učiteľmi.

HLAVNÉ BODY, TÉMY STRETNUTIA, ZHRNUTIE PRIEBEHU STRETNUTIA:

Otvorenie stretnutia Klubu učiteľov čitateľskej gramotnosti

Koordinátorka Klubu učiteľov čitateľskej gramotnosti otvorila stretnutie klubu, privítala členov klubu a oboznámila s témou stretnutia – Metodika práce s tabuľkami, grafmi

Diskusia, výmena skúseností, návrhy odporúčaní na zmeny v skvalitňovaní vzdelávania

Vyučujúca slovenského jazyka a literatúry a dejepisu predstavila danú tému a uviedla hlavné problémy, na ktoré sa pri spracovaní témy zamerala.

Čítanie s porozumením súvislých i nesúvislých textov je dôležitou súčasťou vzdelávania. Vďaka prudkému rozvoju informačno-komunikačných technológií v posledných desaťročiach sa do popredia záujmu dostáva grafická gramotnosť ako jedna zo zložiek čitateľskej gramotnosti. Všeobecne platí, že ľudia v modernej spoločnosti sú schopní reagovať rýchlejšie a lepšie chápu význam informácie, keď sú dáta prezentované vizuálne. Preto vzrástol význam grafického vyjadrenia informácie a schopnosti interpretovať informácie z obrázkov.

Zdôraznila, že pri zvyšovaní grafickej gramotnosti je potrebné na problematiku pozerat' z dvoch hľadísk – najskôr je potrebné naučiť žiakov čítať tabuľky a grafy, porozumieť im a vedieť informácie z nich navzájom prepojiť, vidieť súvislosti a využiť ich aj v praxi. Druhé hľadisko je, že je potrebné žiakov aj naučiť hľadať dôležité informácie v súvislom texte a vedieť ich spracovať do nesúvislého textu, teda do formy tabuľky alebo grafu.

Mali by sme byť schopní informácie z grafov, tabuliek a diagramov spracovávať na troch úrovniach:

- a) čítanie informácie priamo z grafu,
- b) hľadanie informácie interpoláciou grafu alebo vzťahu medzi informáciami v grafe,
- c) čítanie informácií „za“ grafom (predpokladať, čo sa bude diať mimo znázornenej oblasti grafu; objasniť príčiny zmeny tvaru čiary).

Je potrebné dôsledne sa venovať zavádzaniu grafov a ich využívaniu od začiatku práce s grafmi. Dôležité je dbať na to, aby žiaci pochopili nielen spôsob konštrukcie grafov, ale aby vedeli pracovať s informáciami, ktoré graf poskytuje. Na strednej škole sú predmety, ktoré sa venujú grafom a tabuľkám viac a iné zase menej, preto je dôležité, aby sa hlavne na predmetoch ako je informatika, matematika, fyzika atď. žiaci naučili vytvárať grafy a tabuľky, aby potom na ostatných predmetoch mohli už pracovať viac s informáciami v grafoch a tabuľkách.

Úrovne zručnosti pracovať s tabuľkami sú nasledovné:

1. získanie informácií z tabuľky,
2. doplnenie informácií do tabuľky,
3. modifikácia tabuľky,
4. vytvorenie novej tabuľky.

Aby sme mohli postupne rozvíjať zručnosť pracovať s tabuľkami, musíme si zmapovať vstupnú úroveň

danej zručnosti.

Žiak, ktorý má rozvinutú zručnosť pracovať s tabuľkami na prvej úrovni – získanie informácií z tabuľky, vie z tabuľky údaje získať, ale aj pochopiť zmysel tabuľky ako systematického a súhrnného zápisu informácií. Žiak vie posúdiť charakter údajov v tabuľke a vie získať údaje z rôznych typov tabuliek bez ohľadu na obsahové zameranie tabuliek.

V rámci druhej úrovne je žiak schopný na základe vopred pripravenej tabuľky posúdiť množstvo a charakter dopĺňaných informácií, na základe záhlavia tabuľky zistiť, v akom formáte by mali byť dané informácie zapísané.

Tretia úroveň sa zameriava na zdokonalenie a rozšírenie zručnosti pracovať s tabuľkami v zmysle modifikácie vopred pripravenej tabuľky. Žiak, ktorý dosiahol tretiu úroveň rozvoja zručnosti pracovať s tabuľkami je schopný pozmeniť vzorový tabuľku tak, aby presne zodpovedala potrebám novej tabuľky a hodnotám a informáciám v nej.

Najvyššia úroveň danej zručnosti je samostatná tvorba novej tabuľky. Na tejto úrovni je žiak schopný samostatne vytvoriť tabuľku na zaznamenávanie údajov.

Aj napriek tomu, že nie každý žiak disponuje schopnosťou čítať a interpretovať obrázky, tabuľky a grafy, do určitej miery sa dá táto schopnosť rozvíjať. Myslíme si, že praktická činnosť žiakov smerujúca k zobrazeniu nazbieraných dát formou grafov je jednou z vhodných metód, pri ktorej žiaci strednej školy rozvíjajú svoje zručnosti pri práci s grafmi. Je potrebné vždy zvoliť najvhodnejší typ grafu alebo tabuľky, podľa náročnosti a zložitosti témy, ktorú chceme takouto formou spracovať a podľa atraktivity pre žiakov. Žiaci majú zvyčajne radi farebné rozlíšenie, zvýrazňovanie, obrázky atď. Pre potreby rozvíjania grafickej gramotnosti žiakov strednej školy je potrebné hľadať aj atraktívne námety. Dôležité je, aby spracovanie zozbieraných dát viedlo k zobrazeniu a vyhodnoteniu dát formou tabuliek alebo grafov. Žiaci radi pracujú s pracovnými listami, preto by mali byť k spomínaným aktivitám spracované pracovné listy pre žiaka a pracovné listy s metodickými poznámkami pre učiteľa.

Tieto pracovné listy si musí každý učiteľ vypracovať na svoj predmet a tému sám.

V ďalšej časti stretnutia členovia klubu diskutovali na uvedenú tému Metodika práce s tabuľkami, grafmi.

Učitelia potvrdili názor, že na každom predmete sa dá pracovať s tabuľkami a grafmi a je to dôležitá časť práce pedagóga naučiť žiakov čítať i vytvárať tabuľky a grafy, naučiť ich vyhľadať, spracovať a porozumieť informáciám tak v súvislom ako aj v nesúvislom texte. Žiaci sa s tabuľkami a grafmi nestretávajú len na hodinách odborných predmetov, fyziky, matematiky, či iných predmetoch. S tabuľkami a grafmi sa stretávajú každodenne, a to nielen v súvislosti so školou, ale aj v bežnom živote a budú sa s nimi stretávať aj po skončení školy – predpoveď počasia, kurzové lístky, výsledky športových podujatí a zápasov, veľkosti oblečenia, zloženie potravín atď.

Záver stretnutia členov klubu

Členovia klubu si stanovili postupnosť krokov pri práci s informáciami a vytváraní obrazového zápisu informácií na základe zaradenia práce s tabuľkami a grafmi v jednotlivých ročníkoch a predmetoch od najjednoduchších k zložitejším. Každý učiteľ pracuje s tabuľkami a grafmi, vie ich zakomponovať do všetkých predmetov, ktoré sa učia na strednej škole a do viacerých tém, kde stručnosť je prínosom a rozvíja myslenie žiakov.

Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Renáta Popovcová
Dátum	11.1.2021
Podpis	
Schválil (meno, priezvisko)	PaedDr. Zuzana Hiščárová
Dátum	14.1.2021
Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu